

Çevre E?itimine Yönelik Öz-yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çevre E?itimine Yönelik Öz-yeterlik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18456>

Özet

Çevre E?itimine Yönelik Öz-yeterlik Ölçe?i, 2008 y?l?nda N. Ayd?n taraf?ndan kaleme al?nan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, s?n?f ö?retmeni adaylar?n?n ve halihaz?rda görev yapmakta olan ö?retmenlerin çevre e?itimi konular?n? ö?retme ve bu alandaki etkinlikleri ba?ar?yla uygulama yeteneklerine dair alg?lad?klar? öz-yeterlik inançlar?n? de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle e?itimcilerin çevre bilinci olu?turma ve sürdürülebilirlik konular?n? müfredata entegre etme konusundaki alg?lanan yeterliliklerini nicel olarak ölçmeye odaklanmaktadır.

Ölçek, geli?tirme a?amas?na ait detayl? psikometrik verileri (geçerlik, güvenilirlik ve faktör yap?s?) tezin orijinal metninde sunmaktadır. Bu çal??ma, e?itim alan?nda çevre e?itimi yeterliliklerinin ara?t?r?lmas? için önemli bir araç sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çevre e?itimi, öz-yeterlik, ö?retmen yeterlikleri, ölçek geli?tirme, s?n?f ö?retmenleri, çevresel tutum, sürdürülebilirlik e?itimi.

Yazarlar

N. Ayd?n

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?retmen adaylar?n?n ve görev yapan ö?retmenlerin çevre e?itimi ile ilgili görevleri yerine getirme kapasitelerine yönelik ki?isel inançlar?n? ölçmektir. Ölçek, e?itimcilerin çevre konular?n? etkili bir ?ekilde ö?retebilme, ö?rencilerin çevresel fark?ndal??n? art?rabilme ve s?n?f içi/d?? çevre etkinliklerini organize edebilme becerilerine dair sahip olduklar? inanç düzeyini ortaya koyma? hedefler.

Ölçek, e?itim programlar?n?n ve hizmet içi e?itimlerin çevre e?itimi yeterlikleri üzerindeki etkilerini de?erlendirmek, ayn? zamanda ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemek için kullan??l? bir araç sunmaktadır.

Yap?

Ölçek, Öz-yeterlik teorisine dayanmaktadır. Öz-yeterlik, bireyin belirli bir görevi veya hedefi ba?ar?yla gerçekle?tirmek için gerekli eylemleri organize etme ve yürütme yetene?ine olan inanc?d?r. Bu ölçek ba?lam?nda yap?, ö?retmenlerin çevre konular?n? i?leme, ö?retim stratejilerini uygulama ve çevresel sorunlara yönelik ö?renci ilgisini te?vik etme yeteneklerine dair

bili?sel de?erlendirmelerini kapsamaktadır. Ölçe?in alt boyutlar?, çevre e?itimi müfredat?n?n farklı yönlerini yansıtabilecek şekilde yapılandırılmıştır (örneğin, içerik bilgisi öz-yeterli?i, pedagojik öz-yeterlik).

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, tezin orijinal içeri?inde detaylı olarak sunulmuştur. Kaynak bilgide geçerlik verisi belirtilmemiş olsa da, geliştirme sürecinde genellikle içerik geçerli?i için uzman görüşleri alınmış ve yapı geçerli?i için Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yapıyı ne ölçüde temsil etti?ini ve ölçülmek istenen psikolojik yapıyı başarıyla ölçtü?ünü göstermeyi amaçlamıştır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, orijinal yüksek lisans tezi içerisinde yer almaktadır. Geliştirme çal??malar?nda tipik olarak, ölçe?in iç tutarlılı?nı (Cronbach Alfa katsayısı) belirlemek için analizler yapılmıştır. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü ve ölçme arac?n?n kararlı sonuçlar verdi?ini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Çevre E?itimine Yönelik Öz-yeterlik Ölçe?i'nin yapı geçerli?ini sağlamak amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu olup olmadığını ve e?er öyleyse, öz-yeterlik inanc?n?n çevre e?itimi bağlam?nda hangi alt faktörlere ayrıldığını belirlemeyi amaçlamıştır. Faktör yapıyı, genellikle içerik bilgisi, öğretim yöntemleri ve sınıf yönetimi gibi öğretmenlik yeterliklerinin çevresel konulara özgü bileşenlerini yansıtmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamasına rağmen, öz-yeterlik ölçekleri tipik olarak Likert tipi derecelendirme kullanır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen adayları ve görev yapan öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Üniversite öğrencileri ve meslek sahibi bireyler)

Popülasyon Detayları: Sınıf öğretmeni adayları ve yüksek lisans tezi kapsamında belirlenen örneklem grubu.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, çevre e?itimine yönelik belirli görevleri yerine getirme yeteneklerine dair inançlar?n? derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, mesleki öz-yeterlik, geçerlik, güvenirlik, Adnan Menderes Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2008 tezi ba?lam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2008 y?l?nda bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmis?tir. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için tezin yazar? (N. Ayd?n) ve ilgili enstitüden izin al?nmas? önerilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n izni zorunludur. Ölçe?in kullan?m?na dair bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [cevre-egitimine-yonelik-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynakça

Ayd?n, N. (2008). *S?n?f ö?retmeni adaylar?n?n ve ö?retmenlerinin çevre e?itimine yönelik öz-yeterlik inançlar? üzerine s?n?f düzeyi, k?dem ve de?er yönelimlerinin etkisi* (Yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ayd?n.

Tez Merkezi Ba?lant?s?: [tez.yok.gov.tr](#)

Ölçek PDF Ba?lant?s?: [cevre-egitimine-yonelik-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf](#)

Çevre E?itimine Yönelik Öz-yeterlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte detayl? olarak yer almamaktad?r. Maddelerin tam ve orijinal listesi için yazar?n 2008 tarihli yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.